

Komentář ke vzoru: Stanovy spolku

Aktualizováno k 08. 03. 2019

Pro jakou situaci je vzor vhodný

K založení spolku je potřeba, aby se členové budoucího spolku shodli na obsahu stanov, dle kterých se bude činnost spolku řídit. Stanovy jsou nezbytné pro vymezení práv a povinností členů spolku, způsobu fungování spolku a také vymezení hlavních účelů spolku. Zakladateli spolku musejí být nejméně tři osoby, které k založení spolku vedl stejný záměr či zájem. Podle § 123 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, je existence stanov nezbytnou podmínkou založení a následného zápisu spolku do veřejného rejstříku. Stanovy musí být vypracovány v písemné formě. Povinnými součástmi stanov jsou informace o **názvu, sídle, účelu spolku, právech a povinnostech členů spolku a statutárním orgánu**.

Všechny záležitosti, které nebudou upraveny ve stanovách, se řídí zákonnými ustanoveními (zejm. § 132-209 občanského zákoníku).

Stanovy jsou dohodnutými pravidly, kterými se spolek řídí ve své činnosti, a které jeho členům zajišťují práva a povinnosti. Proto je důležité do nich kromě zákonem vyžadovaných informací napsat vše, co považujete pro správný chod spolku za nepostradatelné.

Jaké části vzoru přizpůsobit

- Název spolku
  - o Za názvem spolku je nutné podle § 216 občanského zákoníku uvést koncovku **z. s., spolek** nebo **zapsaný spolek**
  - o Název spolku je odlišujícím kritériem, proto musí být jednotný, jasný, určitý a nezaměnitelný. Není povolena shodnost názvu jedné právnické osoby s názvem právnické osoby jiné (shodnost názvu Vašeho spolku s jiným si můžete zkontrolovat na webu spolkového rejstříku zde: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>).
- Sídlo spolku
  - o Do stanov stačí uvést název obce, ve které má spolek sídlo. Ovšem do spolkového rejstříku při zápisu spolku bude nutné uvést přesnou adresu pro účely doručování.
- Základní účely spolku
  - o Hlavní činností spolku nesmí být podnikání nebo jiná výdělečná činnost. Spolek však může vyvíjet vedlejší hospodářskou činnost spočívající v podnikání, podporuje-li tato činnost hlavní činnost spolku, která musí být ve stanovách uvedena.
  - o Účelem spolku může být například ochrana přírody a krajiny. Spolek, který má jako svůj účel ve stanovách uvedenu ochranu přírody a krajiny se může účastnit některých správních řízení, kterých se jiný spolek účastnit nemůže (například řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny nebo procesu EIA).

- Formy činnosti spolku
  - o Uvedte, jaké formy činnosti bude spolek používat, tj. jakým způsobem bude spolek naplňovat své účely.
  - o Formami činnosti mohou být například pořádání vzdělávacích akcí, účast ve správních řízeních, organizování kampaní a petičních akcí na ochranu přírody apod. Jsou zcela na Vašem uvážení.
- Členství ve spolku
  - o Členem spolku nemusejí být jen zletilé fyzické osoby, mohou jimi být i právnické osoby, nebo nezletilí. Spolky mají možnost si samy určit povahu členů.
  - o Uvedte, jak členství ve spolku vzniká, co musí obsahovat přihláška nového člena a jak je tato přihláška přijímána.
  - o Vzor stanov obsahuje příklad, jak může členství ve spolku vzniknout, který vychází z § 233 občanského zákoníku. Členství ale může vzniknout i jiným způsobem, který určí stanovy.
  - o Uvedte také jaká má člen spolku práva a povinnosti.
- Zánik členství
  - o Uvedte, v jakých případech a jakým způsobem zaniká členství ve spolku; příklad ve stanovách opět vychází z občanského zákoníku.
  - o Je vhodné též uvést, který orgán spolku má pravomoc rozhodnout o vyloučení člena a jak toto vyloučení probíhá.
  - o Ve vzoru je uveden příklad zániku členství ze zákona, Vy si ovšem do stanov můžete uvést jakýkoli jiný způsob.
  - o Členství ve spolku tak zaniká vystoupením, vyloučením nebo dalšími způsoby uvedenými ve stanovách nebo v zákoně.
- Orgány spolku
  - o Orgány spolku jsou dle § 243 občanského zákoníku statutární orgán a nejvyšší orgán, popřípadě kontrolní komise, rozhodčí komise nebo další orgány, které určíte ve stanovách. Náš vzor je pouhým příkladem vnitřní organizace spolku, je možné jej libovolně ve smyslu uvedených pokynů pozměnit.
  - o Je na Vás, jak tyto orgány ve svých stanovách pojmenujete, název ovšem nesmí klamat o povaze daného orgánu.
  - o **Nejvyšší orgán spolku** je podle orgán, který zpravidla určuje hlavní zaměření činnosti spolku, rozhoduje o změně stanov, hodnotí činnost dalších orgánů spolku atd.
  - o **Nejvyšší orgán spolku může být zároveň statutárním orgánem spolku.**
  - o Neurčí-li stanovy jinak, je nejvyšším orgánem členská schůze.
  - o Uvedte, jakým způsobem a v jaké lhůtě je svolávána členská schůze. Ze zákona se svolává zasedání členské schůze třicet dnů před jejím konáním. Zkrácení či prodloužení lhůty je nutné do stanov uvést.
  - o Je vhodné také uvést, že svolání členské schůze je možné prostřednictvím internetu nebo jinými nástroji.

- Dále uveďte, jakým způsobem členská schůze přijímá rozhodnutí. Pokud je rozhodováno o záležitosti nezařazené do programu schůze, ze zákona je vyžadován jednomyslný souhlas všech členů spolku. Proto je vhodné toto upravit ve stanovách.
- **Statutárnímu orgánu** spolku náleží veškerá působnost, kterou stanovy výslovně nesvěří jinému orgánu, a zpravidla jedná za spolek navenek.
- Statutární orgán může být buď individuální (předseda/prezident apod.), nebo kolektivní (výbor/rada/předsednictvo apod.). Ve stanovách je možné uvést, že každý člen kolektivního statutárního orgánu má právo jednat za spolek navenek samostatně.
- **Neurčí-li stanovy jinak, volí a odvolává členy statutárního orgánu nejvyšší orgán spolku.**
- Funkční období členů volených orgánů jsou dle zákona pětiletá, ovšem stanovy mohou stanovit odlišně.
- Neurčí-li spolek ve stanovách svůj statutární orgán, spolek nemůže vzniknout, neboť jeho uvedení ve stanovách je povinnou náležitostí stanov.
- Hospodaření spolku
  - Hospodaření spolku je založeno na jeho samostatném financování sebe sama. Spolek může mít i další zdroje financování jako například dotace, dary či vedlejší podnikatelskou činnost, členské příspěvky, sponzorské dary apod.
  - Pokud spolek vyvíjí vedlejší hospodářskou činnost (podnikání), je důležité, aby šlo v zásadě o podporu hlavní činnosti, která již výdělečná není. Je rovněž nutné tuto činnost uvést ve stanovách.
  - **Spolek jako celek tak nemá primárně vykonávat podnikatelskou činnost. Své finanční zdroje by měl používat na podporu hlavního účelu spolku.**
- Závěrečná ustanovení
  - Doplníte datum schválení stanov a název příslušného krajského soudu.

Kde nalézt další informace

Podrobnější informace k založení a fungování spolku najdete v našich manuálech:

- <https://frankbold.org/poradna/kategorie/obcanska-sdruzeni-zalozeni-fungovani-cinnost/rada/jak-spravne-zalozit-obcanske-sdr>
- <https://frankbold.org/poradna/kategorie/obcanska-sdruzeni-zalozeni-fungovani-cinnost/rada/jak-jedna-obcanske-sdruzeni-nave>

Na co nezapomenout

- Nezapomeňte na zkratku **z.s.**, **spolek** nebo **zapsaný spolek** u názvu Vašeho spolku.
- Nezapomeňte do stanov uvést datum vypracování a podpis.

Jak pracovat se vzorem?

- Tento manuál slouží jako doprovodný dokument k vyplnění samotného vzoru.
- Šablona vzoru obsahuje pole, která je třeba vyplnit. Zároveň obsahuje různé varianty obsahu, tam, kde se často nabízí více možností.
  - Varianty obsahu – pokud jsou přítomny – jsou vložitelné pomocí rychlých částí. Či dohledatelné v manuálu.
- Ke stažení jsou dostupné také další formáty vzory, konkrétně .doc a .odt. Tyto formáty neobsahují pokročilejší funkce, avšak vzor je stále plně použitelný.
- Aktuální verzi tohoto a řady dalších vzorů naleznete pod tímto odkazem: <https://frankbold.org/poradna/pravni-vzory>

Pokud budete mít ke vzoru a jeho použití jakékoli dotazy obraťte se na nás přes [kontaktní formulář](#).

Budeme rovněž rádi, pokud nám zašlete podněty na zlepšení našich vzorů na e-mailovou adresu servis@frankbold.org

Byl pro vás vzor užitečný? Pomozte nám vytvářet více takových svým finančním darem prostřednictvím našeho [dárcovského formuláře](#).